

JERAYAWARA PEMBERIGAAN SURAT KELILING JABATAN PERDANA MENTERI BIL 6/2018: PERLAKSANAAN PENDEKATAN AWAM OLEH AGENSI-AGENSI KERAJAAN

**Jabatan Perkhidmatan Pengurusan (MSD)
Pusat Kebangsaan E-Kerajaan (EGNC)**
JABATAN PERDANA MENTERI

Aturcara

Bacaan Surah Al-Fatihah

•
**Ucapan Alu-aluan daripada Pmk. Pengarah
MSD**

•
Sesi Taklimat daripada MSD & EGNC

•
Sesi Perkongsian Maklumat daripada Kementerian
Kesihatan

•
Sesi Perbincangan

sli.do

Join at
slido.com
#C146

Every Question Matters.

The Ultimate Q&A and Polling Platform for Company Meetings and Events

Enter event code

JOIN

or

SIGN UP

[request a demo](#)

☰ Jerayawara Perlaksanaan ...

QUESTIONS

POLLS

Jerayawara Perlaksanaan Pendek...

Jun 27 – 30, 2018

#C146

Live interaction

Switch event

Ask the speaker

Type your question

There are no questions asked yet.

Ask the first one!

OBJEKTIF JERAYAWARA

Objektif Jeryawara

Memberikan Surat Keliling JPM Bil 06/2018: Perlaksanaan Pendekatan Awam oleh Agensi-agensi Kerajaan

Penerangan ringkas Garispanduan Pendekatan Awam sebagai rujukan agensi melaksanakan aktiviti-aktiviti Pendekatan Awam

Mengongsikan *digital platform* yang sedia ada untuk Pendekatan Awam

Mengongsikan pengalaman agensi yang pernah melaksanakan Pendekatan Awam

PENGENALAN RPE

PETIKAN TITAH

"Pihak-pihak dalam kerajaan pula sentiasa berkewajipan untuk mendekati rakyat dan penduduk dengan maklumat-maklumat yang berguna supaya mereka dapat sama-sama merasakan betapa mustahaknya negara merancang dan membangun untuk kemajuan."

[Petikan Titah Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah Mu'izzaddin Waddaulah Ibni Al-Marhum Sultan Haji Omar 'Ali Saifuddien Sa'adul Khairi Waddien, Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam Sempena Istiadat Pembukaan Rasmi Mesyuarat Pertama Dari Musim Pemesyuaratan ke-6 Majlis Mesyuarat Negara pada 11 Mac 2010]

Penemuan MSD

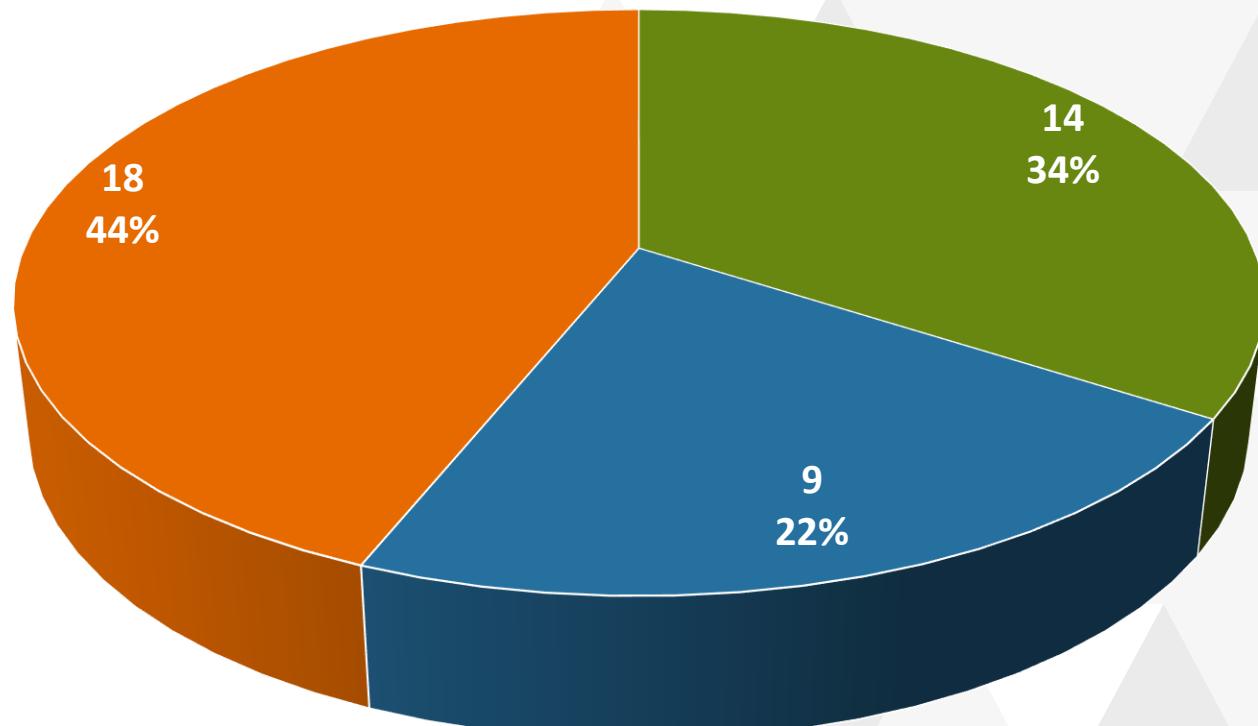

Profil Kajian:

- Maklumat yang dikumpul daripada 3PSA dan Pemantauan ke atas program / projek pembaharuan / penambahbaikan (PNP) bagi tahun 2016 / 2017
- Penelitian ke atas 188 program / projek daripada 62 agensi
  - **41 program / projek yang berkaitan dengan orang ramai**
  - **31 agensi kerajaan**

Penemuan MSD

Perlaksanaan Pendekatan Awam di Peringkat Perancangan

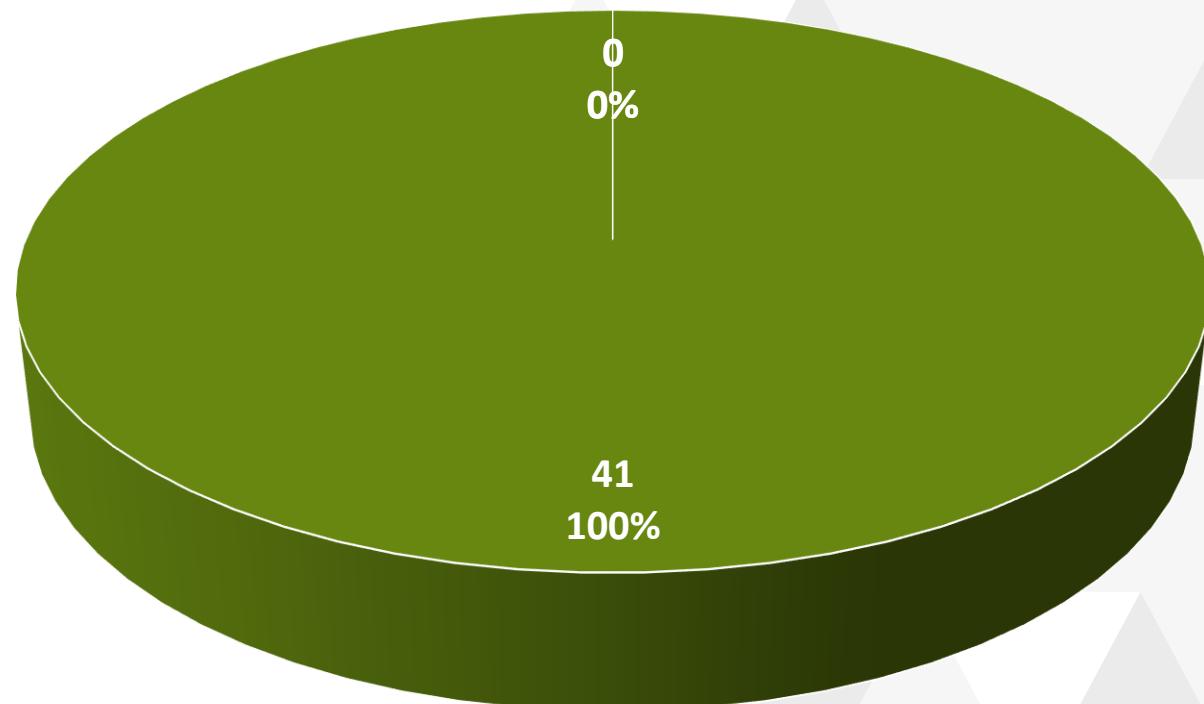
■ Melaksanakan Pendekatan

■ Tidak Melaksanakan Pendekatan

■ Pendekatan Terhad

Penemuan MSD

Pendekatan Awam di Peringkat Perlaksanaan

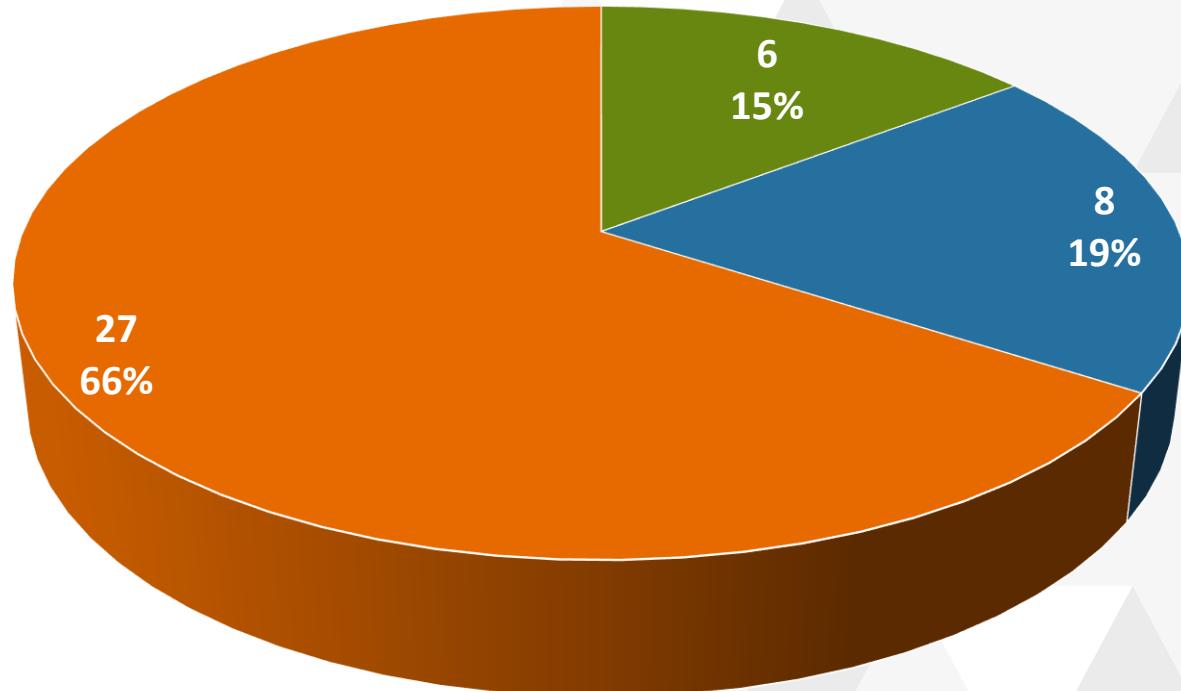
■ Melaksanakan Pendekatan

■ Tidak Melaksanakan Pendekatan

■ Pendekatan Terhad

Penemuan MSD

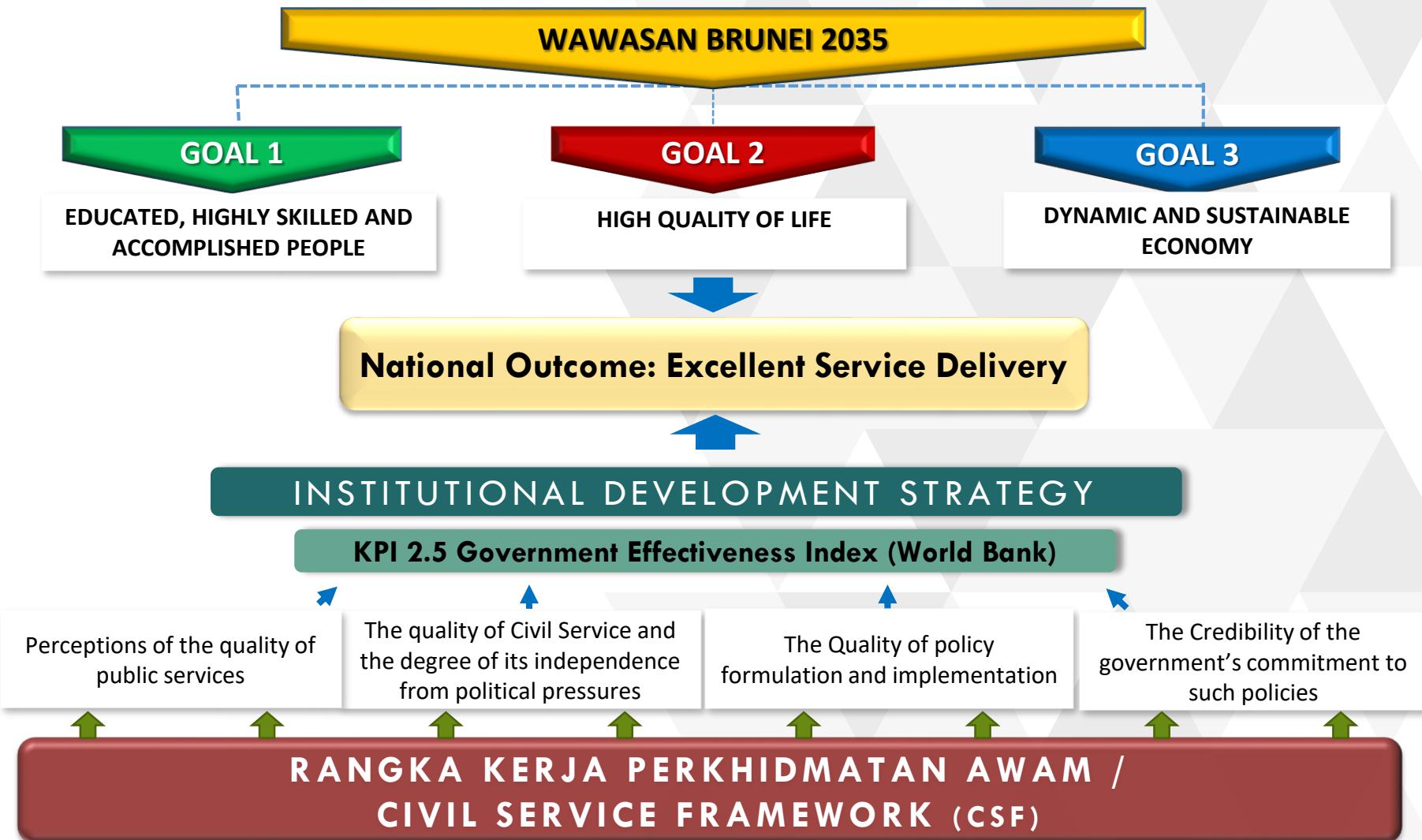
Pendekatan Awam di Peringkat Pemantauan dan Penilaian

- Melaksanakan Pendekatan
- Tidak Melaksanakan Pendekatan

- Pendekatan Terhad

Strategic linkages of Regular Public Engagement (RPE) in support of Wawasan Brunei 2035

**SURAT KELILING JABATAN PERDANA MENTERI BIL: 6/2018
NEGARA BRUNEI DARUSSALAM**

**PERLAKSANAAN PENDEKATAN AWAM
OLEH AGENSI-AGENSI KERAJAAN**

Sukacita dimaklumkan bahawa Kerajaan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan Dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam sentiasa mengambil berat akan perlaksanaan dasar yang menjurus kepada kesejahteraan rakyat serta penduduk dan pembangunan negara. Sehubungan dengan itu, pada menjunjung titah perkenan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam, maka agensi kerajaan adalah dikehendaki untuk melaksanakan aktiviti-aktiviti pendekatan awam (*Public engagement*) dalam melaksanakan apa jua dasar, program atau projek ke arah menjayakan Wawasan Brunei 2035 dan Wawasan Perkhidmatan Awam Abad ke-21.

2. Penekanan terhadap perlaksanaan aktiviti-aktiviti pendekatan awam bertujuan untuk mempertingkatkan lagi hubungan baik di antara agensi kerajaan dengan orang ramai, di samping menggalakkan setiap agensi kerajaan supaya lebih peka terhadap keperluan masyarakat dan pihak berkepentingan (*stakeholders*) dalam merancang dasar / program / projek yang sesuai dengan kehendak semasa.

3. Jabatan Perdana Menteri mengambil maklum sememangnya terdapat beberapa agensi kerajaan yang mengadakan aktiviti-aktiviti pendekatan awam seperti perjumpaan, kajiselidik, sesi dialog dan seumpamanya. Perlaksanaan aktiviti seperti ini hendaklah dipergiatkan terutama sebelum melaksanakan apa jua dasar / program / projek dan turut digunakan sebagai mekanisme bagi memantau perlaksanaan dasar / program / projek berkenaan secara berterusan.

4. Bersama ini disertakan **Garispanduan Pendekatan Awam** yang boleh digunakan sebagai rujukan agensi-agensi kerajaan yang ingin melaksanakan sebarang aktiviti pendekatan awam. Garispanduan ini menerangkan antaranya lima (5) peringkat dan prinsip pendekatan awam, penggunaan media digital serta langkah-langkah dalam melaksanakan pendekatan awam. Garispanduan tersebut juga boleh dimuat turun melalui laman sesawang Jabatan Perkhidmatan Pengurusan, <http://www.msd.gov.bn>.

Perlaksanaan Dasar Yang Menjurus Kepada **Kesejahteraan Rakyat dan Penduduk**

Agensi Kerajaan adalah **dikehendaki untuk melaksanakan aktiviti-aktiviti Pendekatan Awam (*Public Engagement*)**

Mempertingkatkan lagi **hubungan baik di antara agensi kerajaan dengan orang ramai**

Agensi kerajaan supaya **lebih peka terhadap keperluan masyarakat dan pihak berkepentingan (*Stakeholders*)**

Aturcara

Bacaan Surah Al-Fatihah

Ucapan Alu-aluan daripada Pmk. Pengarah MSD

Sesi Taklimat daripada MSD & EGNC

Sesi Perkongsian Maklumat daripada Jabatan
Kementerian Kesihatan

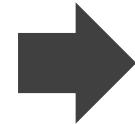

Sesi Perbincangan

GARISPANDUAN PENDEKATAN AWAM

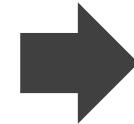
Matlamat Utama RPE

**Memperbanyak
Aktiviti-aktiviti
Pendekatan Awam**

**Memberkesankan
Perlaksanaan**

**Menambahbaik
Proses
Pembentukan Dasar**

Garis panduan Pendekatan Awam

Definisi Pendekatan Awam

ACQUIRE

**input maklumbalas
maklumat
ide pandangan**

PROVIDE

Kepentingan Pendekatan Awam

Meningkatkan Komunikasi
dan Akauntabiliti

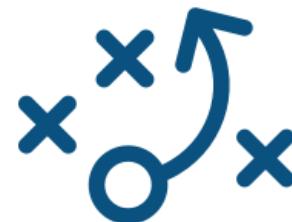
Meningkatkan
Keprihatinan Terhadap
Orang Ramai

Lebih Fokus Terhadap Isu-
isu penting

Mengakses Pengetahuan
Tertentu

Mengenalpasti Strategi
Yang Sesuai

Mengurangkan Kesan /
Impak Yang Tidak Diingini

Pihak berkepentingan (Stakeholders)

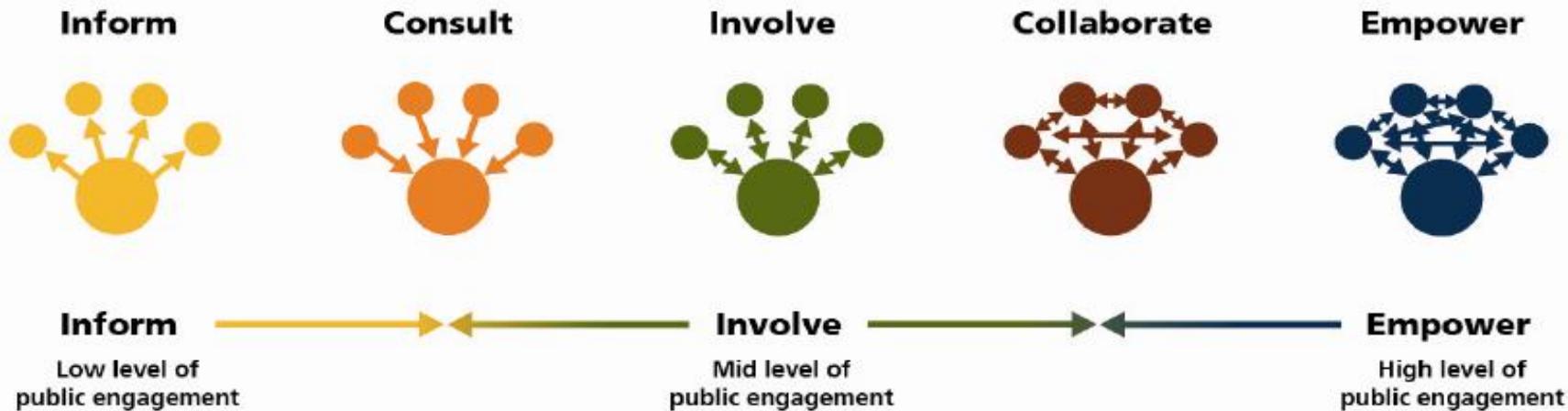
Pendekatan Awam dalam Proses Pembentukan Dasar

**Pendekatan Awam
boleh dilaksanakan di
setiap peringkat
dalam proses
pembentukan dasar**

LANGKAH MELAKSANAKAN PENDEKATAN AWAM

	MAKLUMKAN	KONSULTASI	MELIBATKAN	BEKERJASAMA	MEMBERI KUASA
OBJEKTIF	Memberikan Maklumat Kepada Pihak Berkepentingan	Mendapatkan Maklumat Daripada Pihak Berkepentingan	Melibatkan Pihak Berkepentingan (2-way communication)	Bekerjasama Dengan Pihak Berkepentingan Bagi Sama-sama Mengatasi Sesuatu Isu	Memberi Kuasa Sepenuhnya Kepada Pihak Berkepentingan
PERINGKAT PEMBENTUKAN DASAR	<ul style="list-style-type: none"> Perlaksanaan / Penyebarluasan 	<ul style="list-style-type: none"> Perancangan / Penyediaan Penilaian 	<ul style="list-style-type: none"> Perancangan / Penyediaan Pemantauan Penilaian 	<ul style="list-style-type: none"> Perancangan / Penyediaan Perlaksanaan / Penyebarluasan Pemantauan 	
TEKNIK	<ul style="list-style-type: none"> Taklimat Jerayawara Media Cetak Media Massa Media Sosial Siaran Akhbar Sidang Media 	<ul style="list-style-type: none"> Kajiselidik Temubual Media Sosial Peti Cadangan 	<ul style="list-style-type: none"> Muzakarah Sesi Dialog Forum Simposium 	<ul style="list-style-type: none"> Focus Group Bengkel Muzakarah 	

Langkah Melaksanakan Pendekatan Awam

01 Tetapkan objektif

27

Strategi yang digunakan bagi pendekatan awam adalah bergantung kepada **kerumitan isu** yang dihadapi dan **tujuan / objektif** melaksanakan pendekatan awam

02 Kenalpasti Pihak Berkepentingan

28

Stakeholder Mapping

Mengenalpasti tahap penglibatan bagi setiap golongan pihak berkepentingan

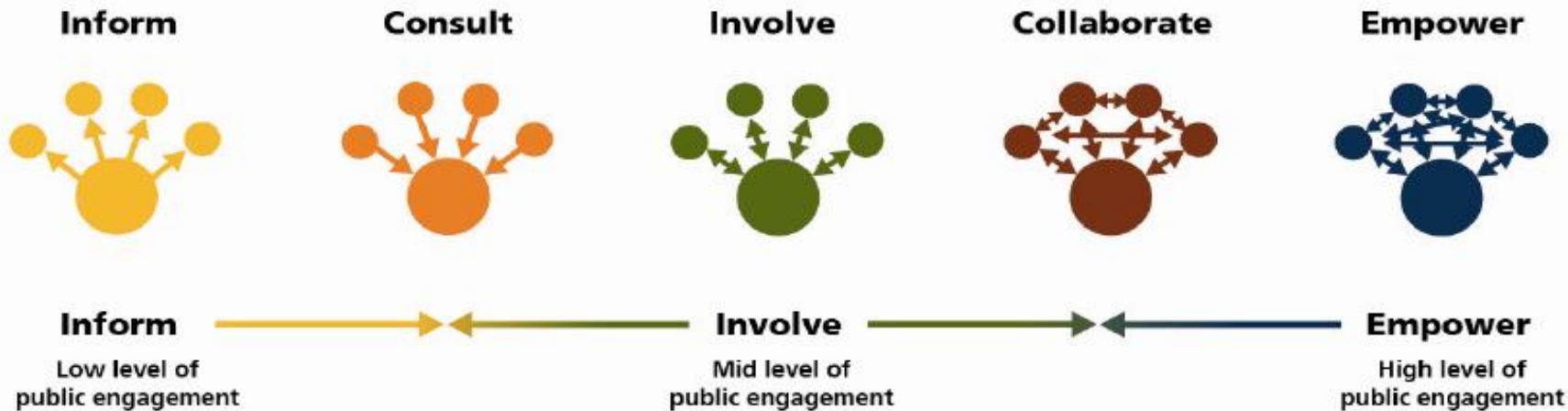
T

03 Pilih Teknik Yang Sesuai

29

Agensi boleh
menggabungkan
beberapa teknik / kaedah bagi
memberkesankan lagi usaha-
usaha Pendekatan Awam.

	MAKLUMKAN	KONSULTASI	MELIBATKAN	BEKERJASAMA	MEMBERI KUASA
OBJEKTIF	Memberikan Maklumat Kepada Pihak Berkepentingan	Mendapatkan Maklumat Daripada Pihak Berkepentingan	Melibatkan Pihak Berkepentingan (2-way communication)	Bekerjasama Dengan Pihak Berkepentingan Bagi Sama-sama Mengatasi Sesuatu Isu	Memberi Kuasa Sepenuhnya Kepada Pihak Berkepentingan
PERINGKAT PEMBENTUKAN DASAR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Perlaksanaan / Penyebarluasan 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Perancangan / Penyediaan ▪ Penilaian 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Perancangan / Penyediaan ▪ Pemantauan ▪ Penilaian 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Perancangan / Penyediaan ▪ Perlaksanaan / Penyebarluasan ▪ Pemantauan 	
TEKNIK	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Taklimat ▪ Jerayawara ▪ Media Cetak ▪ Media Massa ▪ Media Sosial ▪ Siaran Akhbar ▪ Sidang Media 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kajiselidik ▪ Temubual ▪ Media Sosial ▪ Peti Cadangan 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Muzakarah ▪ Sesi Dialog ▪ Forum ▪ Simposium 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Focus Group</i> ▪ Bengkel ▪ Muzakarah 	

04 Tetapkan bajet dan sumber

31

Masa

- ✓ Mencukupi
- ✓ Realistik

Kewangan

- ✓ Kenalpasti kos perbelanjaan

Sumber Manusia

- ✓ Kapasiti & Kapabiliti

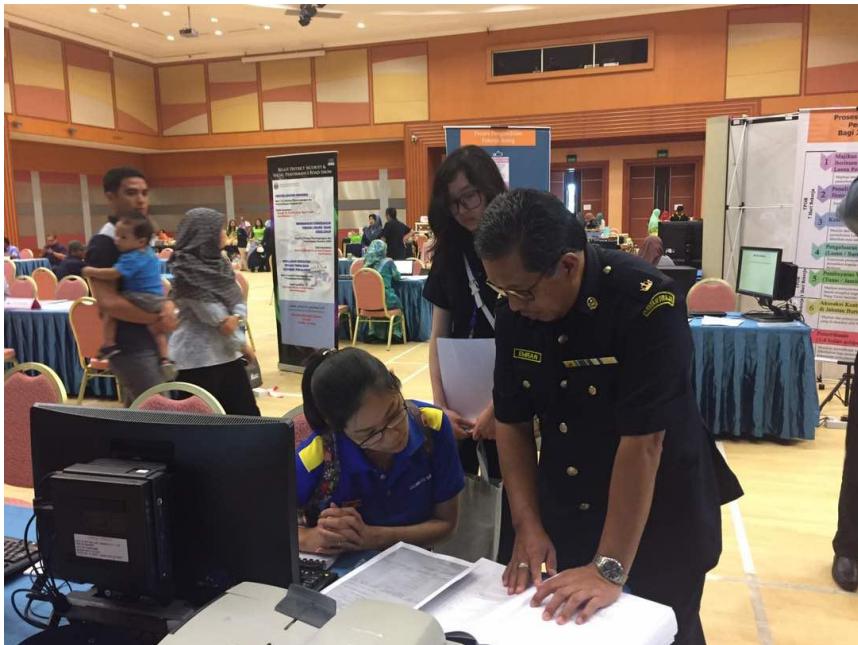

Komunikasi adalah penting

Engagement Plan

- ✓ Objektif aktiviti
- ✓ Skop perbincangan
- ✓ Bagaimana maklumat atau *input* mereka akan digunakan

06 Lapor & Susul Semua (*Follow up*)

34

Hasil Dapatkan & Analisa
perlu dihadapkan ke pihak atasan

Susulan Semula (*follow-up*) perlu dilaksanakan bagi aktiviti-aktiviti Pendekatan Awam di bawah
Consult, Involve & Collaborate

07 Buat Penilaian (*Evaluation*)

35

Process Evaluation

Menilai proses perlaksanaan aktiviti-aktiviti Pendekatan Awam

Outcome Evaluation

Menilai sejauh mana aktiviti yang dilaksanakan memberi kesan terhadap keputusan yang dibuat

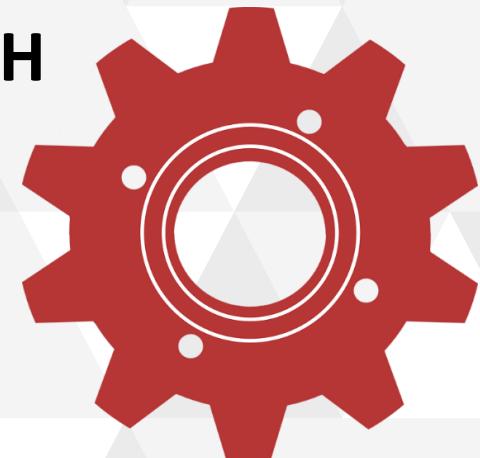
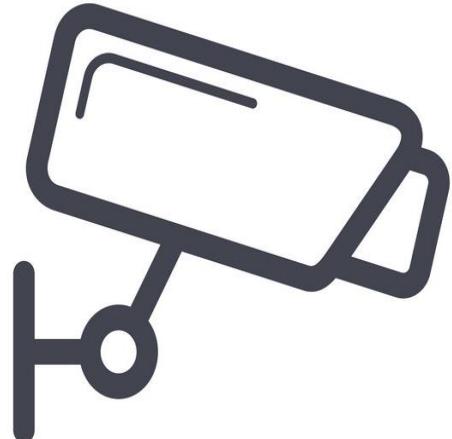

PERLAKSANAAN DAN PEMANTAUAN

Mekanisme Perlaksanaan & Pemantauan

**PERLAKSANAAN PENDEKATAN AWAM OLEH
AGENSI MASING-MASING**

**PEMANTAUAN DIBUAT OLEH MSD
(Bermula Tahun 2019)**

BAGI SEBARANG PERTANYAAN

Sila hubungi
Jabatan Perkhidmatan Pengurusan
(info.msd@msd.gov.bn)
Tel: 2382066 samb. 546

Pusat Kebangsaan E-Kerajaan (EGNC)
(info@egc.gov.bn)
Tel: 2220745 samb. 1088

PENGGUNAAN MEDIA DIGITAL UNTUK PENDEKATAN AWAM

Pusat Kebangsaan E-Kerajaan (EGNC)